

*Рецензію отримано
23. 10. 2023 р.
Голова спеціалізованої
вченої ради
ДФ 26.133.045
Хоружі (І. І. Хоружа)*

Голові спеціалізованої вченої ради
ДФ 26.133.045
У Київському університеті
Імені Бориса Грінченка
доктору педагогічних наук, професору,
професору кафедри освітології
та психолого-педагогічних наук
Хоружі Людмилі Леонідівні

Рецензія

Мосьпан Наталі Вікторівни, доктора педагогічних наук, доцента, професора кафедри лінгвістики та перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка на дисертацію **Назаренко Олександри Євгеніївни «Тенденції розвитку вищої освіти в Республіці Корея»**, подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки

Актуальність теми дослідження. За часів незалежності, Україна розбудовує національну вищу освіту з урахуванням світових практик, переважно досліджуючи досвід ЄС та США. Проте, вивченю вищої освіти азіатських країн не приділяється достатньої уваги, що робить це дослідження «Тенденції розвитку вищої освіти в Республіці Корея» актуальним та на часі.

Наукова новизна результатів дисертації полягає у дослідженні тенденцій розвитку вищої освіти Республіки Корея та їх класифікації, а також наведенні авторської періодизації становленні вищої освіти Республіки Корея. Ця робота – є першою спробою вивчення досвіду вищої освіти Республіки Корея національними дослідниками. У дисертації автор характеризує становлення вищої освіти в Республіці Корея та особливості її функціонування в умовах глобалізації та регіоналізації, розкриває організаційні та змістові засади функціонування вищої освіти в Республіці Корея, виокремлює напрями та сутнісні характеристики її розвитку, обґрутує перспективи використання інноваційних південнокорейських практик у вищій освіті України.

Теоретичне значення результатів дисертації полягає у вирішенні низки проблем, зокрема здобувачкою розкрито, що питання вищої освіти Республіки

Корея викликає значний інтерес у зарубіжних науковців з Європи, США, Республіки Корея, пострадянських країн. Розкрито, що Республіка Корея сформувала унікальну модель національної інноваційної вищої освіти, засновану на конфуціанській традиції з орієнтацією на економічне зростання та конкурентоспроможність З'ясовано, що становлення вищої освіти не можна розглядати поза комплексу культури, релігії, політики і традицій народу. Акцентовано баланс між синхронізацією південнокорейської освіти та передусім вищої з міжнародними нормами та збереженням її людиноцентричного характеру на засадах конфуціанства. Виявлено, що сутнісні характеристики південнокорейської освіти ґрунтуються на американській моделі. Проведено порівняльний аналіз освітніх систем Республіки Корея та України, що дозволило виявити спільні тенденції та унікальні особливості.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у висновках і розроблених автором рекомендаціях, важливих для удосконалення освітньої політики щодо подальшого реформування вищої освіти в Україні. Одержані результати дисертаційного дослідження можуть сприяти науковцям та викладачам закладів вищої освіти.

Наукові положення та результати дисертаційного дослідження Назаренко О.Є. оцінюємо як теоретично обґрутованими та достовірними, які базуються на використанні загальнонаукових і спеціальних методах дослідження, зокрема узагальнення, систематизації, порівняння, аналіз тенденцій та прогнозування. Загальні висновки є логічними та переконливими, які повною мірою висвітлюють хід дослідження, виконання завдань та отримані результати.

Зазначаємо, що дослідження виконано на високому науковому рівні завдяки чіткому формулюванню мети, визначеню завдань та вдалому застосуванню методів дослідження. Дисертаційне дослідження за змістом та оформленням демонструє, що Назаренко О.Є. опанувала методологією наукового дослідження.

Основні положення та результати наукового дослідження відображені у 19 одноосібних публікаціях, з них 5 статей (4 – у фахових виданнях України, 1 – у зарубіжному періодичному виданні), 14 публікацій апробаційного характеру.

Рецензована робота є самостійним завершеним дослідженням, чия структура складається зі вступу, трьох розділів, висновків до них, загальних висновків та додатків. Список використаних джерел містить 365 одиниць українською, англійською та корейською мовами. Структура дисертації обумовлена метою та завданнями дослідження. Так, у першому розділі авторка наводить історико-теоретичний аналіз розвитку вищої освіти в Республіці Корея. У другому розділі визначено напрями та сутнісні характеристики розвитку вищої освіти в Республіці Корея. Третій розділ висвітлює перспективи використання позитивного досвіду Республіки Корея у сфері вищої освіти в українських реаліях. Висновки до розділів та загальні висновки викладено аргументовано та переконливо. Оформлення та обсяг дисертації (265 сторінок) відповідає вимогам, що висуваються до кваліфікаційних робіт такого типу.

Висловлені в дисертації та наукових публікаціях положення та ідеї є авторськими. Аналіз тексту дисертації показує на дотримання здобувачкою академічної добродетелі в повному обсязі.

Незважаючи на високий рівень та аргументованість дисертації, деякі положення спонукають до дискусії.

1. Новаторськими результатами дисертації є авторська періодизація становленні вищої освіти Республіки Корея з давніх часів. Проте, хронологічні межі дослідження охоплюють сучасний період – другу половину ХХ ст. – початок ХХІ ст. Яким чином осмислення витоків корейської вищої освіти з давніх часів посприяло визначеню сучасних тенденцій розвитку вищої освіти Республіки Корея?
2. Таблиці і рисунки безумовно виконують функцію візуалізації та є необхідними елементами в науковому дослідженні. Проте, Таблиця 3.1. хоча і розроблена автором для порівняння двох київських університетів різного типу, позбавлена опису її змісту та мети створення.
3. У Підрозділі 3.2. заявлений як «Порівняльний аналіз розвитку вищої освіти в Україні та Республіці Корея та рекомендації щодо можливостей використання південнокорейського досвіду функціонування системи вищої

освіти в Україні», було б краще більшої уваги приділити саме порівнянню вищої освіти двох країн.

4. Незважаючи на те, що у Підрозділі 3.2. автор виокремлює тенденції розвитку вищої освіти Республіки Корея, йому, на наш погляд, бракує детального обґрунтування класифікації тенденцій.

Загальне позитивне враження від дисертації засвідчує, що Назаренко О.Є. набула теоретичних знань та оволоділа ключовими компетентностями, необхідними для рівня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Зазначимо, що зауваження носять переважно дискусійний характер та не применишують теоретичного та практичного значення дослідження. Дисертація Назаренко О. Є. «Тенденції розвитку вищої освіти в Республіці Корея» повністю відповідає вимогам МОН України до наукових праць дослідницького жанру.

Дисертація відповідає вимогам чинного законодавства України у п.6–9 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її авторка Назаренко Олександра Євгеніївна заслуговує на присудження її ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Рецензент:

доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри лінгвістики
та перекладу Київського університету
імені Бориса Грінченка

